

För kännedom: Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, bygg- och miljönämnden, utbildningsnämnden, äldre- och omsorgsnämnden, styrelsen för Upplands Bro kommunföretag AB, styrelsen för Upplands-Bro kommunfastigheter AB, styrelsen för AB Upplands-Brohus.

Uppföljning av 2020 års granskningar

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Upplands-Bro och av lekmanrevisorerna i de kommunala bolagen följt upp revisionens granskningar genomförda 2020. Uppföljningen syftar till att bedöma om de åtgärder som vidtagits är tillräckliga utifrån revisorernas givna rekommendationer.

Vår sammanfattade bedömning är att nämnderna i relativt stor utsträckning har beaktat revisionens rekommendationer. Sammanlagt lämnades i dessa granskningar 22 rekommendationer. 12 av dem är enligt vår bedömning fullt ut åtgärdade och 10 rekommendationer är delvis åtgärdade eller ryms i pågående utvecklingsarbete. Vi noterar positivt att inga rekommendationer har lämnats helt utan åtgärd.

Rapporten överlämnas för kännedom utan förväntan om svar. De rekommendationer som är delvis åtgärdade kommer att följas upp med berörda nämnder vid senare tidpunkt.

För revisorernas i Upplands-Bro kommun,

Roger Gerdin
Ordförande

Thomas Ljunggren
Vice ordförande

Bilaga: Revisionsrapport – Uppföljning av 2020 års granskningar

Upplands-Bro kommun

Uppföljning av 2020 års granskningar

**Building a better
working world**

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	3
2. Granskning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.	4
2.1. Om granskningen.....	4
2.2. Bedömning av vidtagna åtgärder.....	5
3. Granskning av bolagsstyrning	8
3.1. Om granskningen.....	8
3.2. Bedömning av vidtagna åtgärder.....	9
4. Granskning av kommunens hantering av covid-19	11
4.1. Om granskningen.....	11
4.2. Bedömning av vidtagna åtgärder.....	13
5. Granskning av kommunens miljötillsyn och livsmedelskontroll	14
5.1. Om granskningen.....	14
5.2. Bedömning av vidtagna åtgärder.....	15
6. Granskning av det systematiska kvalitetsarbetet i grundskolan	17
6.1. Om granskningen.....	17
6.2. Bedömning av vidtagna åtgärder.....	17
7. Källförteckning	19

1. Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna har vi gjort en uppföljning av 2020 års granskningar. Uppföljningen syftar till att bedöma om de åtgärder som vidtagits är tillräckliga utifrån revisorernas givna rekommendationer.

Inom ramen för denna uppföljning har fem granskningsrapporter följts upp från 2020. Vår sammanfattande bedömning är att nämnderna i huvudsak har beaktat revisionens rekommendationer. Sammanlagt lämnades i dessa granskningar 22 rekommendationer. 12 av dem är enligt vår bedömning fullt ut åtgärdade och 10 rekommendationer delvis åtgärdade. Ingen rekommendation är att betrakta som ej åtgärdad. Inom kategorin delvis åtgärdade finns ett flertal rekommendationer där det i nuläget pågår ett utrednings- eller åtgärdsarbete. Flera av dessa kommer troligtvis att kunna betraktas som åtgärdade inom ett år.

Granskning	Antal rekommendationer	Åtgärdad		
		Ja	Delvis	Nej
Granskning av det systematiska arbetsmiljöarbetet	7	6	1	0
Granskning av bolagsstyrning	4	0	4	0
Granskning av kommunens hantering av covid-19	4 ¹	3	1	0
Granskning av kommunens miljötillsyn och livsmedelskontroll	4	1	3	0
Granskning av det systematiska kvalitetsarbetet i grundskolan.	3	2	1	0
TOTALT	22	12	10	0

Granskningen bygger på skriftliga svar från berörda förvaltningar och bolag. I förekommande fall har dokument som rör nämndernas åtgärder inhämtats och uppföljande frågor ställts vid behov. Uppföljningens slutsatser och bedömningar svarar EY för.

¹ I granskningen lämnades totalt sex rekommendationer, men två utgick från en lag som upphört att gälla och följs därmed inte upp, se avsnitt 4.1.

2. Granskning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

2.1. Om granskningen

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen samt äldre- och omsorgsnämnden har säkerställt att det bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Granskningen är övergripande och fördjupad granskning har skett inom äldre- och omsorgsnämndens verksamhet. Granskningen avsåg kommunstyrelsen och äldre- och omsorgsnämnden.

Den övergripande bedömningen var att Upplands-Bro har säkerställt en tillräcklig struktur för ett systematiskt arbetsmiljöarbete. I granskningen identifierades dock vissa brister avseende förankring och efterlevnad av kommunens rutiner. Detta bedömdes också indikera vissa brister i den interna kontrollen och uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Vidare noterades bland annat att det inte finns en systematisk uppföljning och samlad bild av vilka chefer som genomgått arbetsmiljöutbildning och att det fanns utvecklingspotential för inrapportering av incidenter i inrapporteringssystemet KIA.

Mot bakgrund av vad som har framkommit i granskningen rekommenderades kommunstyrelsen att:

- ▶ Säkerställa en systematisk och samlad uppföljning över vilka chefer som har genomgått utbildning inom arbetsmiljö, samt vilka chefer som har ett behov av att förnya kunskapen inom detta område.

Äldre- och omsorgsnämnden rekommenderades att:

- ▶ Fortsätta att följa resultatet i HME för avvikande enheter inom socialkontoret. Detta för att säkerställa att eventuella åtgärder får effekt.
- ▶ Upprätta en fullständig riskbedömningen med handlingsplan/åtgärdsplan avseende fysiska och psykosociala arbetsmiljön i socialkontorets lokaler i kommunhuset.
- ▶ Vidta åtgärder för att säkerställa en ändamålsenlig arbetsmiljö i socialkontorets lokaler i kommunhuset.

Kommunstyrelsen samt äldre- och omsorgsnämnden rekommenderades att:

- ▶ Säkerställa att arbetssättet med uppdragsdialog för att undersöka den organisatoriska och sociala arbetsmiljön (OSA) efterlevs av verksamheterna.
- ▶ Säkerställa kvaliteten och tillförlitlighet i den data som rapporteras in i rapporteringssystemet, KIA. Dels genom att ärenden tillställs rätt chef, dels att säkerställa en samsyn kring vilka incidenter som ska rapporteras in.
- ▶ Fortsätta att följa sjukfrånvaron inom kommunen för att säkerställa att eventuella åtgärder får effekt. Vid behov bör en handlingsplan upprättas.

2.2. Svar på granskningen 2020

I kommunstyrelsens svar på granskningen uppgavs att kontoret välkomnar revisorernas granskning och instämmer i bedömning om att det finns vissa utvecklingsområden gällande det systematiska arbetsmiljöarbetet i kommunen.

Som ett led i den fortsatta utvecklingen av arbetsmiljöarbetet uppgavs att kontoret gått ut med en annons för en ny funktion, HR-analytiker, som ska utveckla kommunens interna upp-

följnings- och kontrollfunktion för att effektivisera verksamheterna och förebygga oegentligheter. Kontoret menade den nya funktionen kommer bidra till utveckling och förbättring inom alla fyra områden.

Vidare framgår ett antal specifika planerade åtgärder för rekommendationerna.

Personalavdelningen avser införa en årlig enkät till alla chefer och medarbetare med arbetsmiljöansvar. I denna ska ingå fråga om när arbetsmiljöutbildningen genomfördes senast. Enkäten läggs in i det årshjul med aktiviteter som personalavdelningen följer. Då detta rapporteras till kommunens centrala samverkansgrupp kommer även svaret på enkäten att redogöras i det forumet.

Personalavdelningen ser ett behov av att stötta chefer ytterligare för att säkerställa att uppdragsdialogen sker. Stöder som redan finns till cheferna ska kompletteras genom att lägga in uppdragsdialogen i den årliga uppföljningen av arbetsmiljöarbetet i Stratsys, vilket innebär att varje chef årligen kommer behöva besvara en fråga om uppdragsdialogen har genomförts av verksamheten.

Av äldre- och omsorgsnämndens svar framgår att kontoret tagit fram en handlingsplan för att åtgärda de brister som uppmärksammas av rapporten.

Åtgärdsplan och uppföljning ska rapporteras till avdelningschef vid avvikande HME-resultat. Reksbedömning med handlingsplan och åtgärder kring fysisk och psykosocial arbetsmiljö efter omflyttning ska upprättas. Enhetscheferna ska genomföra uppdragsdialoger i grupp på sina respektive enheter under året inför medarbetarsamtal. Genomgång av KIA med medarbetare och återkoppling vid felaktig registrering ska genomföras. Regelbunden uppföljning av sjukfrånvaro på enhets- och övergripande nivå ska införas, med tillhörande handlingsplaner upprättade vid behov. Uppföljning av ansvarsfördelning avseende arbetsmiljöansvar för timvikarier ska genomföras tillsammans med vikariefunktionen. För samtliga åtgärder framgår också en ansvarig funktion, samt när åtgärden ska vara klar samt när kontroll av resultat ska ske.

2.3. Bedömning av vidtagna åtgärder

Kontoret har en närvarolista från över vilka chefer som har gått olika moduler i arbetsmiljöutbildningen. Varje år skickas det ut en enkät om arbetsmiljöutbildningsbehov och om en chef har missat en eller två moduler måste de gå om dessa moduler året därpå. Om tre moduler har missats måste chefen i fråga gå om hela utbildningen. Sedan hösten 2022 genomför kontoret också ett arbete med att implementera Friskfaktorer enligt Sunt Arbetslivs upplägg. Enligt uppgift har cirka 90 procent av cheferna genomfört Friskfaktorutbildningen och under 2023 kommer kontoret att arbeta om arbetsmiljöutbildningen så att Friskfaktorutbildningen ingår.

Kommunen använder inte längre HME. Däremot görs pulsmätningar fem gånger per år. Fyra av dessa består av friskfaktorer, vilka i sin tur består av åtta områden, bland annat systematiskt arbetsmiljöarbete i vardagen och delaktighet och inflytande. Mätningarna består normalt av åtta frågor, men årets första mätning är utökad med frågor kring organisatorisk och social arbetsmiljö och består av 24 frågor. Resultaten av mätningarna används sedan som discussionsunderlag på enheterna inom äldre- och omsorgsavdelningens APT och i vissa fall även på kvalitetsråd.

Enligt uppgift har socialkontoret lyft frågan gällande arbetsmiljön på plan 1 och 2 till kommunens ledning och frågan hanteras på kommunens centrala samverkan. Ventilationen i kommunhuset har mätts och resulterat i en omfattande rengöring av ventilationssystemet. Därutöver kommer en lokal med ytterligare 25 arbetsplatser att läggas till i direkt anslutning till kommunens kulturhus för att skapa fler fysiska arbetsplatser inom socialkontorets myndighetsgrupper.

I kommunledningskontorets årshjul gällande det systematiska arbetsmiljöarbetet, dokumenterat i Stratsys, finns uppdragsdialogen som en årligt återkommande punkt. I de pulsmätningar som genomförs fem gånger per år finns frågor om den organisatoriska och sociala arbetsmiljön med. Enligt uppgift kommer även arbetet med friskfaktorerna kommer att vara en systematisk och löpande process för att hålla OSA-frågorna vid liv. Socialkontoret arbetar på ett liknande sätt och OSA-frågor ingår även i deras pulsmätningar. Därutöver följer kontoret regelbundet upp uppdragsdelen på APT. Detta tar form i exempelvis att det inom den förebyggande enheten för äldre på Kungsgården förs en löpande dialog om arbetsbelastning.

Innan en chef får behörighet i KIA skickas en webbutbildning ut som chefen ska se på. När detta är gjort meddelar ny chef att den har gått igenom utbildningen får då möjlighet att logga in. Det har också enligt uppgift genomförts utbildningar kring vad som ska anmälas i KIA och det finns en manual för vad som ska anmälas. KIA är därutöver en punkt på arbetsplatsträff en gång per år där man går igenom statistik och anmälningar.

Inom socialkontoret har enhetscheferna uppfattningen att deras medarbetare har god kännedom om KIA och att det är känt vilka incidenter som ska rapporteras in samt hur och var anmälan sker. Kontoret uppfattar även att ärenden kommer till rätt chef.

Enligt uppgift har kontoret under det gångna året fortsatt följa sjukfrånvaroutvecklingen, men då det fortfarande funnits en viss covid-effekt har inget systematiskt arbete påbörjats. Vid uppföljning av sjukfrånvarostatistiken för helåret har kontoret dock dragit slutsatsen att nya insatser behövs. Central samverkan har identifierat sjukfrånvarofrågan som ett arbetsmiljömål och en handlingsplan kommer att upprättas utifrån den fördjupade analys som nu pågår. Därutöver har kontoret uppmärksammat behovet av engagemang i frågan från den övergripande ledningsnivån.

Socialkontorets uppföljning av sjukfrånvaro sker årsvis eller halvårsvis. Enhetschef tar fram underlag och presenterar resultat på APT. Enhetscheferna har därutöver regelbundna avstämningar med sjukskrivna. Enligt uppgift har kontoret också en handlingsplan i kommunens system för uppföljning av sjukfrånvaro. Kontoret ser att framförallt utförarverksamheten har haft en utmaning med sjukfrånvaro sedan pandemin.

Rekommendation	Åtgärdad			Kommentar
	Ja	Delvis	Nej	
Kommunstyrelsen				
Säkerställ en systematisk och samlad uppföljning över vilka chefer som har genomgått utbildning inom arbetsmiljö, samt vilka chefer som har ett behov av att förnya kunskapen inom detta område.	X			Kontoret har en närvarolista från över vilka chefer som har gått olika moduler i arbetsmiljöutbildningen. Varje år skickas det ut en enkät om arbetsmiljöutbildningsbehov och om en chef har missat en eller två moduler måste de gå om dessa moduler året därpå. Om tre moduler har missats måste chefen i fråga gå om hela utbildningen.
Äldre- och omsorgsnämnden				
Fortsätta att följa resultatet i HME för avvikande enheter inom socialkontoret. Detta för att säkerställa att eventuella åtgärder får effekt.	X			Kommunen använder inte längre HME. Däremot görs pulsmätningar fem gånger per år. Fyra av dessa består av friskfaktorer, vilka i sin tur består av åtta områden, bland annat systematiskt arbetsmiljöarbete i vardagen och delaktighet och inflytande. Resultaten

Revisionsrapport 2022
Uppföljning av 2020 års granskningar

				av mätningarna används sedan som diskussionsunderlag på enheterna inom äldre- och omsorgsavdelningens APT och i vissa fall även på kvalitetsråd.
Upprätta en fullständig riskbedömning med handlingsplan/åtgärdsplan avseende den fysiska och psykosociala arbetsmiljön i socialkontorets lokaler i kommunhuset.	X			Enligt uppgift har socialkontoret lyft frågan gällande arbetsmiljön på plan 1 och 2 till kommunens ledning och frågan hanteras på kommunens centrala samverkan.
Vidta åtgärder för att säkerställa en ändamålsenlig arbetsmiljö i socialkontorets lokaler i kommunhuset.	X			Ventilationen i kommunhuset har mätts och resulterat i en omfattande rengöring av ventilationssystemet. Därutöver kommer en lokal med ytterligare 25 arbetsplatser att läggas till i direkt anslutning till kommunens kulturhus för att skapa fler fysiska arbetsplatser inom socialkontorets myndighetsgrupper.
Kommunstyrelsen samt äldre- och omsorgsnämnden				
Säkerställa att arbetsättet med uppdragsdialog för att undersöka den organisatoriska och sociala arbetsmiljön (OSA) efterlevs av verksamheterna.	X			I kommunledningskontorets årshjul gällande det systematiska arbetsmiljöarbetet, dokumenterat i Stratsys, finns uppdragsdialogen som en årligt återkommande punkt. I de pulsmätningar som genomförs fem gånger per år finns frågor om den organisatoriska och sociala arbetsmiljön med. Enligt uppgift kommer även arbetet med friskfaktorer kommer att vara en systematisk och löpande process för att hålla OSA-frågorna vid liv. Socialkontoret arbetar på ett liknande sätt och OSA-frågor ingår även i deras pulsmätningar. Därutöver följer kontoret regelbundet upp uppdragsdelen på APT.
Säkerställa kvaliteten och tillförlitlighet i den data som rapporteras in i rapporteringssystemet, KIA. Dels genom att ärenden tillställs rätt chef, dels att säkerställa en samsyn kring vilka incidenter som ska rapporteras in.	X			Innan en chef får behörighet i KIA skickas en webbutbildning ut som chefen ska se på. När detta är gjort meddelar ny chef att den har gått igenom utbildningen får då möjlighet att logga in. Det har också enligt uppgift genomförts utbildningar kring vad som ska anmälas i KIA och det finns en manual för vad som ska anmälas. KIA är därutöver en punkt på arbetsplatsträff en gång per år där man går igenom statistik och anmälningar. Inom socialkontoret har enhetscheferna uppfattningen att deras medarbetare har god kännedom om KIA och att det är känt vilka incidenter som ska rapporteras in samt hur och var anmälan sker. Kontoret uppfattar även att ärenden kommer till rätt chef.
Fortsätta att följa sjukfrånvaron inom kommunen för att säkerställa att eventuella åtgärder får effekt. Vid behov bör en handlingsplan upprättas.		X		Vid uppföljning av sjukfrånvarostatistiken för helåret har kontoret dragit slutsatsen att nya insatser behövs. Central samverkan har identifierat sjukfrånvarofrågan som ett arbetsmiljömål och en handlingsplan kommer att upprättas utifrån den fördjupade analys som nu pågår. Därutöver har kontoret uppmärksammat behovet av engagemang i frågan från den övergripande ledningsnivån.

				Socialkontorets uppföljning av sjukfrånvaro sker årsvis eller halvårsvis. Enhetschef tar fram underlag och presenterar resultat på APT. Enhetscheferna har därutöver regelbundna avstämningar med sjukskrivna. Enligt uppgift har kontoret också en handlingsplan i kommunens system för uppföljning av sjukfrånvaro.
--	--	--	--	---

3. Granskning av bolagsstyrning

3.1. Om granskningen

Syftet med granskningen var att bedöma om bolagsstyrelserna agerar ändamålsenligt och med tillräcklig intern kontroll. Granskningen avsåg styrelserna för Upplands-Bro kommunföretag AB, Upplands-Bro kommunfastigheter AB och AB Upplands-Brohus.

Den sammantagna bedömningen var att det rollerna mellan bolagsstyrelse, VD och ägare inte är tillräckligt tydliga. Rollen som moderbolag och dess funktioner bedömdes också vara otillräckligt definierad. Förutsättningarna för styrelser och VD att driva bolagen på affärsmässiga grunder bedömdes tillämpas inom AB Upplands-Brohus, vilket var det enda av de tre bolagen som hade lagstöd för affärsmässig verksamhet. De övriga två bolagen agerade utifrån självkostnadsprincipen. För samtliga bolag sågs även att det fanns förutsättningar att verkställa ägardirektiv och medverka i kommunens expansion, men att det behövdes medvetandegöras de rollkonflikter som kan förekomma vid personunioner. Det behövdes även tydliggöras en god och transparent struktur för hur ägardirektiv ska verkställas, vid behov tolkas, och följas upp.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderades att Upplands-Bro kommunföretag AB i samverkan med dotterbolag och kommunen:

- ▶ Belys och tydliggör de olika rollernas innebörd, ansvar och lojalitet. Det avser funktioner inom bolagen, i förekommande personunioner samt moderbolagets roll, mandat och ansvar. Om Upplands-Bro kommun önskar förstärka moderbolagets (Upplands-Bro kommunföretag AB) roll i koncernen kan exempelvis kommunfullmäktige ge bolaget i uppdrag att utfärda ägardirektiv till dotterbolagen i administrativa och ickeprincipiella frågor, och i förekommande fall återrapportera till kommunfullmäktige.
- ▶ Belys vad "affärsmässighet" innebär och hur den ska bedömas på kort och lång sikt. Jämför begreppet med ägardirektivets uttryck "aktivt samhällsansvar" och innebörden av att vara samhällsnyttiga företag.
- ▶ Säkerställ ägardirektivens tydlighet och reducera behov av tolkning. Då behov föreligger kan exempelvis Upplands-Bro kommunföretag AB ges i kompletterande uppdrag att tolka ägardirektiv och återrapportera sådan tolkning till kommunfullmäktige. Idag anges för moderbolaget: "Vid den händelse att något av de givna ägardirektiven för respektive dotterbolag kommer i konflikt med ett ägardirektiv från annat dotterbolag, ska moderbolaget tillfrågas". Det finns alltså redan ett uppdrag att tolka ägardirektiv men det omfattar inte de situationer som framkommit i granskningen.
- ▶ Upplands-Bro kommunföretag AB bör överväga att ge dotterbolagen i uppdrag att ta fram förslag på områden för koncern- och kommunsamverkan. En sådan inventering bör analyseras utifrån koncern- och kommunnytta med beaktande av tillräcklig affärsmässighet och samhällsansvar.

3.2. Svar på granskningen 2020

Av svar från VD i Upplands-Bro kommunföretag AB framgår ett antal åtgärder för rekommendationerna.

Med utgångspunkt från revisorernas granskning avser kommunen tillsammans med moderbolag och dotterbolag genomföra en översyn av policyn för Upplands-Bro kommuns bolag, med syfte att klargöra uppdrag, roller och funktioner i respektive bolag, mellan bolagen och i förhållande till kommunen.

Det framgår att ägare och bolag gemensamt kan konstatera att det finns behov av en utökad dialog kring begreppen affärsmässighet och samhällsnytta för att uppnå ökad samsyn.

Revisorernas synpunkter gällande säkerställande av ägardirektivens tydlighet ska enligt svar tas i beaktande under arbete med att ta fram de nya ägardirektiven för 2022.

I kommunstyrelsens budgetanvisningar för 2022-2024 fick dotterbolagen i uppdrag att ta fram förslag på områden för koncern- och kommunsamverkan. Således har arbete redan påbörjats med att se över möjliga områden för samverkan mellan kommun och dotterbolag.

3.3. Bedömning av vidtagna åtgärder

Vid sammanträdet 2022-10-19 § 131 beslutade kommunstyrelsen att ge kommundirektören i uppdrag att se över och lämna förslag på ny modell för styrning och ledning av kommunens bolag. Enligt uppgift är målsättningen att arbetet ska färdigställas första kvartalet 2023. Av tjänsteskrivelse som ligger till underlag för beslutet framgår att denna genomlysning ska ske med utgångspunkt från bland annat synpunkterna från revisionens granskning av bolagsstyrning. Vidare framgår att följande områden ska beaktas:

- ▶ Bolagens verksamhet och dess förutsättningar att arbeta effektivt och i linje med kommunens strategi
- ▶ Styrelsens sammansättning, roll och uppdrag
- ▶ Ägardirektiv
- ▶ Kommun- och koncernsamverkan
- ▶ Omvärldsbevakning, hur gör andra kommuner?

Enligt uppgift har detta omsatts med att följande områden kommer innefattas i arbetet:

- ▶ Ägardirektiv rörande tydlighet för att reducera behov av tolkning och säkerställa efterlevnad. Ägardirektiv kan komma att revideras som ett resultat av pågående arbete.
- ▶ Relation till ägaren samt moderbolag.
- ▶ Styrning och ledning inom bolag, inom koncernen och mellan ägare och bolag
- ▶ Koncernsamverkan, att nyttja funktioner, kompetens och roller på ett kostnadseffektivt sätt och som stärker och utvecklar relationen till invånarna
- ▶ Bolagens verksamhet och deras förutsättningar att arbeta effektivt och i linje med kommunens övergripande mål och strategi
- ▶ Organisation rörande kompetens, uppdrag, roller, funktioner samt ledningsfunktion.
- ▶ Affärsmässighet på kort och lång sikt
- ▶ Innebörden av "aktivt samhällsansvar" samt att vara samhällsnyttiga företag
- ▶ Fastighetsinnehav, obebyggd och bebyggd fastighet samt underhållsbehov kort och lång sikt
- ▶ God ekonomisk hushållning samt kundnöjdhet och kvalitet i verksamheten

I samband med genomlysningen och tillhörande rekommendationer om eventuella förändringar i verksamheten kommer även funktioner och roller inom bolagen samt personunioner belysas och tydliggöras rörande roller och funktionens innebörd, ansvar och lojalitet.

Vid granskningstillfället fanns inget utkast färdigt.

Rekommendation	Åtgärdad			Kommentar
	Ja	Delvis	Nej	
Belys och tydliggör de olika rollernas innebörd, ansvar och lojalitet. Det avser funktioner inom bolagen, i förekommande personunioner samt moderbolagets roll, mandat och ansvar. Om Upplands-Bro kommun önskar förstärka moderbolagets (Upplands-Bro kommunföretag AB) roll i koncernen kan exempelvis kommunfullmäktige ge bolaget i uppdrag att utfärda ägardirektiv till dotterbolagen i administrativa och ickeprincipiella frågor, och i förekommande fall återrapportera till kommunfullmäktige.		X		Enligt uppgift ska funktioner och roller inom bolagen samt personunioner belysas och tydliggöras rörande roller och funktionens innebörd, ansvar och lojalitet i samband med pågående genomlysning av styrning och ledning inom kommunens bolag.
Belys vad "affärsmässighet" innebär och hur den ska bedömas på kort och lång sikt. Jämför begreppet med ägardirektivets uttryck "aktivt samhällsansvar" och innebörden av att vara samhällsnyttiga företag.		X		Enligt uppgift ska frågor affärsmässighet på kort och lång sikt samt innebörden av "aktivt samhällsansvar" och att vara samhällsnyttiga företag ingå i pågående genomlysning av styrning och ledning inom kommunens bolag.
Säkerställ ägardirektivens tydlighet och reducera behov av tolkning. Då behov föreligger kan exempelvis Upplands-Bro kommunföretag AB ges i kompletterande uppdrag att tolka ägardirektiv och återrapportera sådan tolkning till kommunfullmäktige. Idag anges för moderbolaget: "Vid den händelse att något av de givna ägardirektiven för respektive dotterbolag kommer i konflikt med ett ägardirektiv från		X		Av kommunstyrelsens beslut att ge kommundirektör i uppdrag att se över och lämna förslag på en ny modell för styrning och ledning av de kommunala bolagen framgår att frågan om ägardirektiv ska beaktas i arbetet. Enligt uppgift ska detta röra att säkerställa tydlighet för att reducera behov av tolkning och säkerställa efterlevnad. Vidare uppges att ägardirektiv kan komma att revideras som ett resultat av pågående arbete.

<p>annat dotterbolag, ska moderbolaget tillfrågas”. Det finns alltså redan ett uppdrag att tolka ägardirektiv men det omfattar inte de situationer som framkommit i granskningen.</p>				
<p>Upplands-Bro kommunföretag AB bör överväga att ge dotterbolagen i uppdrag att ta fram förslag på områden för koncern- och kommunsamverkan. En sådan inventering bör analyseras utifrån koncern- och kommunnytta med beaktande av tillräcklig affärsmässighet och samhällsansvar.</p>		<p>X</p>		<p>Av kommunstyrelsens beslut att ge kommundirektör i uppdrag att se över och lämna förslag på en ny modell för styrning och ledning av de kommunala bolagen framgår att området kommun- och koncernsamverkan ska ingå i arbetet. Enligt uppgift innefattar detta att nyttja funktioner, kompetens och roller på ett kostnadseffektivt sätt och som stärker och utvecklar relationen till invånarna</p>

4. Granskning av kommunens hantering av covid-19

4.1. Om granskningen

Syftet med granskningen var att bedöms om kommunstyrelsen säkerställt en ändamålsenlig planering, styrning och intern kontroll under hanteringen av covid-19. Granskningen omfattade även äldre- och omsorgsnämnden, socialnämnden samt bygg- och miljönämnden.

Av granskningen framgår att kommunstyrelsen, i allt väsentligt, har säkerställt en tillräcklig planering och styrning av krisberedskapen under hanteringen av covid-19. Det noteras att covid-19 inte ingått som en av de mer väsentliga risker i kommunens risk- och sårbarhetsanalys, men att krisorganisationen svarat mot den modell för krishantering som kommunen har valt. Kommunen har vidtagit regelmässiga åtgärder för att möjliggöra distansmöten, men med anledning av det osäkra rättsläget gällande distandssammanträden lämnas en rekommendation att följa den rättsliga utvecklingen.

Granskningen noterade vidare ett antal brister rörande tillsyn av smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Planeringen och genomförandet av tillsynen bedrevs på ett osystematiskt sätt utan kännedom av vilka verksamheter som omfattas av tillsynen och utan analys till grund för tillsynens omfattning och prioritering. Vissa serveringsställen har granskats upp till sju gånger utan noterade brister, samtidigt som andra inte granskats överhuvudtaget. Vidare noteras att bygg- och miljönämnden inte har uppdaterat sin delegationsordning utifrån lagen om smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Det framgår också av granskningen att personalresurser flyttades från andra tillsynsområden för att möta krav på att genomföra tillsyn av smittskyddsåtgärder, vilket inneburit att endast 50 procent av den planerade livsmedelskontrollen genomförts.

Revisionen ställer sig också frågande till om socialchef har delegerat beslutsrätt för att besluta om avrådan från besök på kommunens vårdboenden.

Utifrån granskningens iakttagelser rekommenderades kommunstyrelsen att:

- ▶ Fortsätta följa den rättsliga utvecklingen avseende distansdeltagande vid nämndsammanträden.

- ▶ Överväga att kategorisera pandemi som en mer väsentlig risk i kommunens övergripande risk- och sårbarhetsanalys sett till konsekvenserna som denna pandemi fick.

Utifrån granskningens iakttagelser rekommenderades bygg- och miljönämnden att:

- ▶ Delegera beslutanderätt i ärenden enligt lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen i syfte att säkerställa en effektiv ärendehandlingsprocess.
- ▶ Säkerställa att tillsynen enligt lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen bygger på en ändamålsenlig planering.
- ▶ Säkerställa att samtlig lagstyrd tillsyn inom nämndens ansvarsområde genomförs i tillräcklig omfattning.

Utifrån granskningens iakttagelser rekommenderades äldre- och omsorgsnämnden samt socialnämnden att:

- ▶ Säkerställa att beslut av principiell och unik karaktär, så som avrådan om besök i vårdboenden, fattas direkt av nämnden och inte genom delegation.

Lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen (2020:526) upphörde att gälla vid utgången av mars 2022 och vi följer därför inte upp åtgärder med anledning av de första två rekommendationerna till bygg- och miljönämnden.

4.2. Svar på granskningen 2020

4.2.1. Kommunstyrelsen

Av kommunstyrelsens svar på granskningen framgår att Upplands-Bro under en längre tid följt den rättsliga utvecklingen avseende distansdeltagande. Kontoret har dialog och kontakt med flera kommuner i länder, deltar vid träffar som SKR håller samt följer rättsläget via domstolar och olika nätverk.

Vidare framgår att kontoret delar revisionens synpunkt avseende infogande av pandemi i kommunens övergripande risk- och sårbarhetsanalys och kommundirektören kommer tillse att kategorisera pandemi som en mer väsentlig risk i kommunens övergripande risk- och sårbarhetsanalys.

4.2.2. Bygg- och miljönämnden

Av bygg- och miljönämndens svar framgår att miljö- och livsmedelsavdelningen under 2021 har anställt en livsmedelsinspektör och en ny miljö- och livsmedelschef. Detta kopplas till rekommendationen att säkerställa att lagstyrd tillsyn genomförs i tillräcklig utsträckning. Av svaret framgår dock också att det kommer att ta några månader innan statistiken över genomförd tillsyn förbättras och att existerande tillsynsskuld börjar hämtas igen.

4.2.3. Äldre- och omsorgsnämnden samt socialnämnden

Äldre- och omsorgsnämnden och socialnämnden lämnade i princip likalydande svar på granskningen. I svaret framgår att kontoret inte delar revisionens bedömning om huruvida beslut om besöksförbud på kommunen svårboenden hade fattats av korrekt person enligt delegationsordning. Kontoret betonar dock samtidigt att de är medvetna om den juridiska problematiken som finns kopplat till införandet av besöksförbud och kommer att se över och säkerställa rutinen för beslut utav principiell och unik karaktär som ett led i förbättrings- och utvecklingsarbetet.

4.3. Bedömning av vidtagna åtgärder

Enligt uppgift följer kommunen den rättsliga utvecklingen genom bland annat kommunjuristnätverket och kanslichefsnätverket i länet. Därutöver tar också juridikenheten på kommunledningskontoret del av relevanta domar regelbundet. Juridikenheten har tagit fram en vägledning för hantering av distanssammanträden *Förutsättningar för deltagande på distans i kommunfullmäktige efter den 1 april 2022*. Av denna framgår bland annat information om det nuvarande rättsläget, olika aspekter att beakta, risker med distansdeltagande med mera. Detta utmynnar i en rekommendation att kommunfullmäktige bör ha fysiska möten för att undvika risken att få beslut upphävida. Risken för att reglerna för distanssammanträden inte uppfylls bedöms vara lägre ju färre personer som deltar på distans. Individuella ledamöter får dock om särskilda skäl förekommer delta på distans. Enligt uppgift har det emellertid inte varit aktuellt. Kommunstyrelsen och övriga verksamhetsnämnder sammanträder på distans eller på plats beroende på önskemål. Kommunstyrelsens sammanträden har företrädesvis varit på distans sedan pandemin och enligt uppgift har en fungerande struktur utvecklats för arbetet.

Enligt uppgift ligger fokus i kommunens riskarbete på att skapa strukturer oberoende av vilken typ av kris som uppstår. Metodmässigheten för såväl planering som ledning vid olika kriser är densamma. I detta finns en modell och en princip som arbetet utgår ifrån och pandemi ingår enligt uppgift som ett scenario.

Ett antal åtgärder har påbörjats för att säkerställa att samtlig lagstyrd tillsyn inom nämndens ansvarsområden genomförs i tillräcklig utsträckning. Livsmedelskontrollen har haft problem med bemanning, men är från och med oktober 2022 fulltalig. Behovsutredning har påbörjats för att kartlägga de resursbehov som nämnden har för att kunna genomföra sitt uppdrag de närmsta åren. Kontoret betonar dock att behovsutredningen endast kan ligga till grund för att känna till verksamhetens behov och att finansiering även behöver vara tillräcklig för att säkerställa tillräckliga resurser. Se avsnitt 5.3 för mer detaljerad beskrivning.

Socialkontoret gör fortsatt samma bedömning avseende beslut av principiell och unik karaktär som nämnderna gjorde i samband med det ursprungliga svaret på granskningen. Enligt uppgift säkerställs fortfarande att enbart mycket brådskande beslut fattas via ordförandebeslut. Delegationen till tjänsteorganisationen ses regelbundet över och uppdateras i nämndens delegationsordning.

Rekommendation	Åtgärdad			Kommentar
	Ja	Delvis	Nej	
Kommunstyrelsen				
Fortsätta följa den rättsliga utvecklingen avseende distansdeltagande vid nämndsammanträden.	X			Kommunen följer den rättsliga utvecklingen inom området genom flera olika kanaler. Det finns en vägledning för hantering av frågan som juridikenheten på kommunledningskontoret har tagit fram. Kommunfullmäktige har fysiska sammanträden som standard. Verksamhetsnämnderna och kommunstyrelsen har sammanträden fysiskt och på distans utefter önskemål.
Överväga att kategorisera pandemi som en mer väsentlig risk i kommunens övergripande risk- och sårbarhetsana-	X			Enligt uppgift ligger fokus i kommunens riskarbete på att skapa strukturer oberoende av vilken typ av kris som uppstår. Metodmässigheten för såväl planering som ledning vid olika kriser är densamma. I detta finns en modell och en princip som arbetet utgår ifrån och pandemi ingår enligt uppgift som ett scenario.

lys sett till konsekvenserna som denna pandemi fick.				
Bygg- och miljönämnden				
Säkerställa att samtlig lagstyd tillsyn inom nämndens ansvarsområde genomförs i tillräcklig omfattning.		X		Livsmedelskontrollen har haft problem med bemanning, men är från och med oktober 2022 fulltalig. Behovsutredning har påbörjats för att kartlägga de resursbehov som nämnden har för att kunna genomföra sitt uppdrag de närmsta åren. Kontoret betonar dock att behovsutredningen endast kan ligga till grund för att känna till verksamhetens behov och att finansiering även behöver vara tillräcklig för att säkerställa tillräckliga resurser. Se avsnitt 5.3 för mer detaljerad beskrivning.
Äldre- och omsorgsnämnden samt socialnämnden				
Säkerställa att beslut av principiell och unik karaktär, så som avrådan om besök i vårdboenden, fattas direkt av nämnden och inte genom delegation.		X		Socialkontoret gör fortsatt samma bedömning avseende beslut av principiell och unik karaktär som nämnderna gjorde i samband med det ursprungliga svaret på granskningen. Enligt uppgift säkerställs fortfarande att enbart mycket brådskande beslut fattas via ordförandebeslut. Delegationen till tjänsteorganisationen ses regelbundet över och uppdateras i nämndens delegationsordning.

5. Granskning av kommunens miljötillsyn och livsmedelskontroll

5.1. Om granskningen

Granskningen syfte var att bedöma om bygg- och miljönämndens tillsyn och kontroll håller tillräcklig kvalitet och effektivitet.

Den sammanfattande bedömningen var att kommunens miljötillsyn i allt väsentligt bedrevs på ett ändamålsenligt sätt. Det noterades dock brister för vissa delar av tillsynsverksamheten. Behovsutredning hade gjorts senast 2011 och det var vid granskningstillfället därmed inte kartlagt i vilken utsträckning personalresurserna för miljötillsyn svarade mot personalbehovet. Detta gick också emot miljötillsynsförordningen som kräver att behovsutredning ska ses över minst en gång per år. Vidare noterades att självfinansieringsgraden för myndighetsutövningen inom miljöområdet inte var i enlighet med nämndens egna mål.

Avseende livsmedelskontrollen bedömdes att det förekom väsentliga brister i verksamheten. All planerad livsmedelskontroll hade inte genomförts. Det var också tveksamt om kostnadsäckningen av livsmedelskontrollen var i enlighet med gällande regelverk. Självfinansieringsgraden uppgick enligt en granskningsrapport från länsstyrelsen till 53 procent, men intervjuade på livsmedelsavdelningen ansåg att självfinansieringsgraden vad högre än vad länsstyrelsen uppgav. Det påtalades i granskningen att grundläggande utgångspunkt för livsmedelskontrollen är att avgiftens storlek ska svara mot den kostnad som den offentliga kontrollen över företaget medför.

Granskningen noterade också brister gällande nämndens hantering av de brister som påtalats av livsmedelsverket och länsstyrelsen avseende kommunens livsmedelskontroll. Samma brister hade påtalats 2010, 2015 och 2019 utan att åtgärdas.

Utifrån bedömningarna rekommenderades bygg- och miljönämnden:

- ▶ Säkerställ att samtlig planerad livsmedelskontroll genomförs.
- ▶ Säkerställ att självfinansieringsgraden inom livsmedelskontrollen och miljötillsynen är tillräcklig.
- ▶ Säkerställ en tillräcklig uppföljning av livsmedelskontrollen.
- ▶ Säkerställ att resursbehoven inom miljötillsynen och livsmedelskontrollen analyseras kontinuerligt.

5.2. Svar på granskningen 2020

Av bygg- och miljönämndens svar på granskningen framgår ett antal åtgärder för rekommendationerna.

En omorganisation ska genomföras från 1 september 2020 då miljötillsynen och livsmedelskontroller slås ihop, vilket innebär att mer tid frigörs för att genomföra livsmedelskontroller. För 2020 planerades besök på 124 verksamheter, men på grund av utökade arbetsuppgifter med trängselkontroller samt osäkerhet om att besöka verksamheter till följd av pandemin kommer 60 besök att genomföras. Under 2020 ska en ny kontrollplan tas fram för livsmedelskontrollen för 2021–2023.

I samband med planeringen av verksamhetsåret 2021 kommer analys att genomföras av i vilken utsträckning avdelningen kan öka självfinansieringsgraden. Det uppmärksammas att det skulle kunna genomföras genom exempelvis prioritering av ärenden som kan debiteras samt att öka medvetenheten hos handläggare att debitera arbete som utförs, både internt och externt.

Det finns ett första utkast till kontrollplan för livsmedel och den tar hänsyn till bland annat nationella operativa målen för hela livsmedelskedjan. Livsmedelskontrollen håller också på att ta fram en handbok för livsmedelskontrollrutiner och i den ingår årliga revideringar. Uppföljningen av att kontrollplanen och handboken efterlevs kommer att ske årligen till nämnden i verksamhetsrapporten. Det pågår även en utredning angående nyckeltal och vad avdelningen ska mäta vid olika tidpunkter under året för att nå uppsatta mål, vilket också ska utgöra ett led i uppföljningen av att miljötillsynen och livsmedelskontrollen är tillräcklig.

Under 2020 genomfördes en behovsutredning inom miljötillsynen. Behovsutredningen visar att miljötillsynen är i behov av fler resurser och att resursbehovet ska ses över årligen. Livsmedelskontrollen ska också göra en resursöversyn innan kontrollplanen beslutas. Båda dessa kommer årligen att revideras och redovisas i nämnden.

5.3. Bedömning av vidtagna åtgärder

2023-01-26 § 14 beslutade bygg- och miljönämnden om ett svar på kritik från livsmedelsverket avseende livsmedelskontrollen i kommunen. Av beslutat framgår att en ny livsmedelsinspektör anställdes i juni 2021, men att livsmedelskontrollen återigen blev underbemannad i maj 2022 efter en omorganisation på miljöenheten. Sedan den 1 oktober 2022 är livsmedelskontrollen återigen fulltalig och planen för 2023 är att hinna i kapp den kontrollskuld som finns. I svaret framgår också en tidsplan över hur kontrollmålet om minst 80 % av prioriterade områden ska uppnås i praktiken. Under 2022 har mål om minst 80 % genomförd tillsyn av prioriterade områden och 40 % genomförd tillsyn på det totala antalet verksamheter uppnåtts. Under 2023 fortsätter enligt uppgift arbetet med att öka antalet kontroller. Därutöver pågår också ett arbete med att ta fram en behovsutredning för 2024–2026 där behovet för livsmedelskontrollen och enhetens övriga verksamhet enligt uppgift ska framgå.

Enligt uppgift kommer en översyn av taxorna för livsmedelskontroll att göras under 2023, vilket inkluderar översyn av både avgifternas storlek och taxebestämmelserna. Nuvarande

taxebestämmelser beslutades 2015 och timavgifterna har inte indexreglerats. Taxan har heller inte uppdaterats för att spegla breddade möjligheter att ta ut avgift som tillkommit i lag. Även taxan för miljöbalkstillsynen kommer att ses över. Timavgiften för den har inte indexreglerats sedan 2019. Uppdatering ska även göras gällande utökade möjligheter att ta avgift, exempelvis i klagomålsärenden. Därutöver kommer även nya taxor att tas fram gällande tobaksfria nikotinprodukter och vissa receptfria läkemedel. Dessa är områden där lagstiftningen är relativt ny och taxor ännu inte tagits fram.

Utöver översyn av taxorna har enligt uppgift enheten även påbörjat ett arbete med att mer systematiskt ta ut avgifter enligt taxorna, vilket bland annat handlar om att skapa samsyn kring hur lång tid olika moment i handläggningen tar och att tidsregistrera löpande i alla ärenden. Därutöver finns även målsättning att se över den interna debiteringen, då miljöenheten är inblandad löpande i kommunens strategiska arbete i exempelvis planprocesser och miljöenheten ser möjlighet att ta betalt för den nedlagda tiden för en del av dessa moment.

Enligt uppgift ska all verksamhet inom miljöenheten inklusive livsmedelskontroll följas upp månatligen från och med 2023. Målsättningen är att upptäcka avvikelser från den planerade tillsynen och möjliggöra att åtgärder sätts in vid behov. Dessa åtgärder kan exempelvis bestå av omprioriteringar på enheten eller att ta in ytterligare resurser. Uppföljningen sker inom enheten, men om tillsyns- och kontrollplaner behöver revideras blir det i sådana fall ett beslutssärende för nämnden.

Som tidigare nämnts har under 2023 arbete påbörjats med att ta fram en behovsutredning för 2024–2026. Denna ska enligt uppgift inkludera all den tillsynsverksamhet som bygg- och miljönämnden har ansvar för. Det ska framgå hur mycket tid som nämnden beräknas behöva lägga för att kunna uppfylla behovet av tillsyn samt de tillgängliga resurserna angivna i antal timmar, vilket är tänkt att kunna belysa differensen mellan de tillgängliga resurserna och verksamhetens behov. Vidare framgår att behovsutredningen kommer att uppdateras årligen.

Rekommendation	Åtgärdad			Kommentar
	Ja	Delvis	Nej	
Säkerställ att samtlig planerad livsmedelskontroll genomförs.		X		Livsmedelskontrollen har periodvis haft personalbrist. Sedan oktober 2022 är den dock fulltalig och enligt uppgift är målsättningen att hinna i kapp existerande kontrollskuld under 2023. Under 2022 har mål om minst 80 % genomförd tillsyn av prioriterade områden och 40 % genomförd tillsyn på det totala antalet verksamheter uppnåtts. En tidsplan har tagits fram om
Säkerställ att självfinansieringsgraden inom livsmedelskontrollen och miljötillsynen är tillräcklig.		X		Översyn har påbörjats av de kommunala taxorna för att dels indexreglera timavgiften, dels uppdatera taxorna för att spegla alla möjligheter att ta ut avgifter enligt lagstiftning. Därutöver har översyn påbörjats för att skapa ett mer systematiskt sätt att ta ut avgifter enligt taxorna.
Säkerställ en tillräcklig uppföljning av livsmedelskontrollen.	X			Enligt uppgift ska all verksamhet inom miljöenheten inklusive livsmedelskontroll följas upp månatligen från och med 2023. Målsättningen är att upptäcka avvikelser från den planerade tillsynen och möjliggöra att åtgärder sätts in vid behov. Dessa åtgärder kan exempelvis bestå av omprioriteringar på enheten eller att ta in ytterligare resurser. Uppföljningen sker inom enheten,

				men om tillsyns- och kontrollplaner behöver revideras blir det i sådana fall ett beslutsärende för nämnden.
Säkerställ att resursbehoven inom miljötillsynen och livsmedelskontrollen analyseras kontinuerligt.		X		Under 2023 har en behovsutredning påbörjats som ska belysa verksamhetens resursbehov för 2024–2026. Utredningen ska sedan uppdateras årligen.

6. Granskning av det systematiska kvalitetsarbetet i grundskolan

6.1. Om granskningen

Granskningens syfte var att bedöma utbildningsnämnden säkerställde ett systematiskt kvalitetsarbete i grundskolan.

Den sammantagna bedömningen var att arbetet till stor del sker ändamålsenligt. Det fanns tydliga mål, mallar, rutiner och lämpliga dialogforum för arbetet. Utvecklingsområden noterades dock, särskilt rörande styrkedjan och de analyser som genomförs.

Nämnden bedöms göra välavvägda beskrivningar i relation till målen, men det beskrivs vara svårt att följa om indikatorer är formulerade för att mäta strävansmål eller realistiska mål, särskilt i relation till nämndens mål om kunskapslyft.

Vidare bedöms att en del av analysarbetet sker i parallella spår och att kommunen kan ha nytta av ett ökat erfarenhetsutbyte mellan enheterna och mellan skolenhet och förvaltning.

I granskningen bedöms också att nämnden i högre grad borde ha säkerställt undervisningskvaliteten under Covid-19. Lokala utmaningar och anpassningar i anslutning till Covid-19 under våren 2020 beskrivs endast i viss utsträckning ha koordinerats centralt.

Utifrån våra bedömningar rekommenderar vi utbildningsnämnden att:

- ▶ Se över aktuella indikatorer för valda mål, säkerställ att dessa är valida och tydliggör hur de ska användas i styrkedjan.
- ▶ Se över tillgängliga verktyg för att främja en fullgod analys på respektive nivå. Särskild hänsyn kan tas för att balansera behovet med den administrativa kostnaden för arbetet.
- ▶ Säkerställ en tydlig återkoppling på de analyser som genomförs även neråt i styrkedjan. En tydlig analys möjliggör en tidig omprioritering av resurser inom nämnden och kommunen.

6.2. Svar på granskningen 2020

Av nämndens svar från 2020 framgår att arbete kring utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet i grundskolan har påbörjats av den nyutträdde utbildningschefen. Vidare menar utbildningskontoret att en del av de statistiska uppgifter som förekommer i rapporten är osäkra. Det lämnas inga svar för hur varje rekommendation specifikt ska åtgärdas.

6.3. Bedömning av vidtagna åtgärder

Utbildningskontoret har genomfört en omorganisation för att skapa en organisation med roller och ansvar som på ett bättre sätt motsvarar den politiska organisationen samt ökar effektivitet och ansvarsfördelning i styrkedjan. Som en del av detta arbete finns nu inom avdelningen för centrala skolstöd på kontoret som arbetar med att stödja och följa upp enheterna i det

systematiska kvalitetsarbetet. Enligt uppgift har det inom denna grupp skapats nya gemensamma strukturer för uppföljning. Arbete har påbörjats med att bygga nya strukturer och stöd i det systematiska kvalitetsarbetet. Workshop har genomförts med kontorets ledning, samtliga rektorer och extern expert.

Enligt uppgift har vissa förändringar gjorts avseende nämndens mål, indikatorer och budget för nämndplan 2023. Av *Nämndplan 2023 Utbildningsnämnden*, beslutad av utbildningsnämnden 2023-01-24 § 9, framgår dock samma problematik som nämnden uppmärksammade i granskningen, att avsaknaden av utskrivna ingångsvärden och tidigare års värden gör det svårt utläsa om målen och indikatorerna är tänkta att vara strävansmål eller realistiska mål. Enligt uppgift kommer det bli fler och större förändringar i nämndplanen för 2024 som bland annat ska tydliggöra styrkedjan.

Kontoret har utökat kompetensen avseende skolans digitalisering och ett digitalt förslag har tagits fram för hur uppföljning av elevers kunskapsutveckling kan dokumenteras i varje ämne för varje enskild elev månadsvis. Målsättningen är enligt uppgift att huvudmannen varje månad ska kunna se hur många elever som riskerar att inte nå kunskapskrav i varje ämne i respektive årskurs på respektive skolenhet. Analys och aktuella åtgärder kommer därmed att följas. Under vårterminen 2023 prövas systemet varannan månad och planen är att rapportering kommer ske månadsvis från hösten. Från kontoret beskrivs att detta kommer ge huvudmannen en god överblick och möjlighet att fördjupa frågor till skolenheterna utifrån rapporterat läge. Därutöver kommer det också förbättra möjlighet till diskussion och omDispositionering av resurser.

Som en del av det systematiska kvalitetsarbetet innehåller årshjulet resultatdialog mellan rektorerna och huvudmannen. Månadsrapporterna kommer framöver också ingå i dessa.

Rekommendation	Åtgärdad			Kommentar
	Ja	Delvis	Nej	
Se över aktuella indikatorer för valda mål, säkerställ att dessa är valida och tydliggör hur de ska användas i styrkedjan.		X		Vissa förändringar har enligt uppgift skett i nämndplan för 2023. Samma problematik att urskilja realistiska mål och strävansmål kvarstår dock. Enligt uppgift ska ett större förändringsarbete genomföras för nämndplan 2024.
Se över tillgängliga verktyg för att främja en fullgod analys på respektive nivå. Särskild hänsyn kan tas för att balansera behovet med den administrativa kostnaden för arbetet.	X			En workshop som behandlar systematiskt kvalitetsarbete har genomförts med kontorets ledning, samtliga rektorer samt extern expert. En ny avdelningen inom utbildningskontoret har till uppdrag att stödja och följa upp enheterna i det systematiska kvalitetsarbetet. Enligt uppgift har nya gemensamma strukturer för uppföljning tagits fram. Därutöver har nya verktyg utvecklats för att stärka uppföljningen på individnivå.
Säkerställ en tydlig återkoppling på de analyser som genomförs även neråt i styrkedjan. En tydlig analys möjliggör en tidig omprioritering av resurser inom nämnden och kommunen.	X			Resultatdialog mellan rektorerna och huvudmannen ingår i årshjulet för det systematiska kvalitetsarbetet. Månadsrapporter avseende bland annat måluppfyllelse kommer också enligt uppgift ligga till grund för diskussion mellan huvudmannen och enheterna och vid behov ligga till grund för omDispositionering av resurser.

Källförteckning

Kontaktpersoner:

- ▶ Personalchef
- ▶ Kommundirektör tillika VD Upplands-Bro Kommunföretag AB
- ▶ Administrativ chef
- ▶ Miljöchef
- ▶ Utbildningschef
- ▶ Socialchef

Dokument:

- ▶ Revisionsrapport 2 2020 – Granskning av det systematiska arbetsmiljöarbetet
- ▶ Revisionskrivelse – Granskning av det systematiska arbetsmiljöarbetet
- ▶ KS och ÄON:s svar på revisionsrapporten

- ▶ Revisionsrapport 2020 – Granskning av bolagsstyrning
- ▶ Revisionskrivelse – Granskning av bolagsstyrning
- ▶ Upplands-Bro kommunföretag AB:s svar på revisionsrapporten
- ▶ Tjänsteskrivelse Modell för styrning och ledning av kommunens bolag, daterad 2022-10-11

- ▶ Revisionsrapport – Granskning av kommunens hantering av covid-19
- ▶ Revisionskrivelse – Granskning av kommunens hantering av covid-19
- ▶ BMN:s, KS, SN:s och ÄON:s svar på revisionsrapporten

- ▶ Revisionsrapport – Granskning av kommunens miljötillsyn och livsmedelskontroll
- ▶ Revisionskrivelse – Granskning av kommunens miljötillsyn och livsmedelskontroll
- ▶ BMN:s svar på revisionsrapporten
- ▶ Tjänsteskrivelse LIV.2022.276, Livsmedelsverket – Rapporterade resultat från livsmedelskontrollen 2021, daterad 2023-01-09

- ▶ Revisionsrapport – Granskning av det systematiska kvalitetsarbetet i grundskolan
- ▶ Revisionskrivelse – Granskning av det systematiska kvalitetsarbetet i grundskolan
- ▶ UN:s svar på revisionsrapporten
- ▶ Nämndplan 2023 Utbildningsnämnden